

INŠTRUKCIJE

V OSNOVNI ŠOLI FRANA KRANJCA CELJE

Avtorici:

Nastja Ajdnik, 6.a

Anamari Grušovnik, 6.a

Mentorica:

Iris Frelih, prof. def.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2010

POVZETEK

Čeprav je osnovna šola obvezna in naj bi jo končal sleherni učenec brez posebne pomoči inštruktorjev, temu pogosto ni tako. Poznavalci namreč ugotavljajo, da se inštrukcije selijo celo v prvo triado osnovne šole, ko bi se otroci pravzaprav morali učiti igraje. Torej gre za posel, ki se očitno iz leta v leto širi. Verjeli ali ne: če v najbolj razširjen internetni iskalnik Google vtipkate geslo »inštrukcije«, vam najde, reci in piši, 114 000 naslovov!

S pomočjo anketnega vprašalnika smo želeli ugotoviti, kakšna je razširjenost inštrukcij med učenci Osnovne šole Frana Kranjca Celje in kateri so poglavitni vzroki, da se odločajo zanje. Prav tako nas je zanimalo, kje učenci pridobijo informacije o inštruktorjih in ali se jim zdi, da so le-te uspešne.

Izkazalo se je, da so inštrukcije, kot poučevanje izven šole, med učenci naše šole precej razširjene. Učenci najpogosteje poiščejo pomoč z namenom, da bi pridobili dodatno razlago in izboljšali že pridobljeno oceno. Tako si izborijo najboljše izhodišče za nadaljnje šolanje in dosego zelenega poklica. Zaskrbljujoč se nam zdi podatek, da so inštrukcije zelo pogoste že med učenci pri prehodu iz prve v drugo triado. Da bi v prihodnje učenci lažje sledili učni snovi in v osnovni šoli manj posegali po inštrukcijah, vidimo rešitev v pridobljenih delovnih in učnih navadah že v prvi triadi.

KAZALO

POVZETEK	2
1 UVOD	6
1.1 OPIS RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	7
2 TEORETIČNI DEL NALOGE	7
2.1 KAJ JE UČENJE?	7
2.2 DEJAVNIKI USPEŠNEGA UČENJA	8
2.3 POMOČ PRI UČENJU	8
2.3.1 Otroci naj si pomagajo med seboj	8
2.3.2 Pomoč staršev pri učenju	9
2.3.3 Instrukcije	11
4 PRAKTIČNI DEL NALOGE	11
4.1 NAMEN	11
4.2 HIPOTEZE	11
4.3 VZOREC	11
4.4 POSTOPKI ZBIRANJA PODATKOV	12
4.5 MERSKI INSTRUMENT	12
5 REZULTATI IN RAZLAGA	13
5.1 ANALIZA	13
5.2 RAZLAGA HIPOTEZ	29
6 ZAKLJUČEK	30
LITERATURA IN VIRI	32
PRILOGE	33

SEZNAM TABEL

Tabela 1	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 3 – Kakšen uspeh si imel/a ob koncu prejšnjega šolskega leta?	14
Tabela 2	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 4 – Koliko časa nameniš nalogam in učenju na dan?	15
Tabela 3	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 5 – Kaj si predstavljaš pod pojmom inštrukcije?	16
Tabela 4	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 6 – Ali si že kdaj potreboval/a inštrukcije?	17
Tabela 5	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 7 – Kdaj si prvič potreboval/a inštrukcije?	18
Tabela 6	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 8 – Kako pogosto potrebuješ inštrukcije?	19
Tabela 7	Število (f) za vprašanje št. 9 – Pri katerem predmetu potrebuješ inštrukcije? (Možnih je več odgovorov)	20
Tabela 8	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 10 – Zakaj jih potrebuješ?	21
Tabela 9	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 11 – Kdo ti nudi inštrukcije?	22
Tabela 10	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 12 – Kje si izvedel/a za inštrukcije?	23
Tabela 11	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 13 – Ali so bile inštrukcije uspešne?	24
Tabela 12	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 14 – Ali si že kdaj sam/a ponudil/a inštrukcije?	24
Tabela 13	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 15 – Kaj meniš, zakaj se učenci odločajo za inštrukcije?	26
Tabela 14	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 16 – Ali bi se tudi sam/a kdaj odločil/a poiskati inštrukcije?	27
Tabela 15	Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 17 – Kako bi se bilo po tvojem mnenju mogoče izogniti inštrukcijam?	28

SEZNAM GRAFOV

Graf št. 1	Odstotki (f %) za vprašanje št. 3 - Kakšen uspeh si imel/a ob koncu prejšnjega šolskega leta?	14
Graf št. 2	Odstotki (f %) za vprašanje št. 4 - Koliko časa nameniš nalogam in učenju na dan?	15
Graf št. 3	Odstotki (f %) za vprašanje št. 5 - Kaj si predstavljaš pod pojmom inštrukcije?	16
Graf št. 4	Odstotki (f %) za vprašanje št. 6 - Ali si že kdaj potreboval/a inštrukcije?	17
Graf št. 5	Odstotki (f %) za vprašanje št. 7 - Kdaj si prvič potreboval/a inštrukcije?	18
Graf št. 6	Odstotki (f %) za vprašanje št. 8 - Kako pogosto potrebuješ inštrukcije?	19
Graf št. 7	Frekvenca odgovorov (f) za vprašanje št. 9 - Pri katerem predmetu potrebuješ inštrukcije?	20
Graf št. 8	Odstotki (f %) za vprašanje št. 10 - Zakaj si jih potreboval/a?	21
Graf št. 9	Odstotki (f %) za vprašanje št. 12 – Kje si izvedel/a za inštrukcije?	22
Graf št. 10	Odstotki (f %) za vprašanje št. 11 - Kdo ti nudi inštrukcije?	23
Graf št. 11	Odstotki (f %) za vprašanje št. 13 – Ali so bile inštrukcije uspešne?	24
Graf št. 12	Odstotki (f %) za vprašanje št. 14 – Ali si že kdaj sam/a ponudil/a inštrukcije?	25
Graf št. 13	Odstotki (f %) za vprašanje št. 15 – Kaj meniš, zakaj se učenci odločajo za inštrukcije?	26
Graf št. 14	Odstotki (f %) za vprašanje št. 16 – Ali bi se tudi sam/a kdaj odločil/a za inštrukcije?	27
Graf št. 15	Odstotki (f %) za vprašanje št. 17 – Kako bi se bilo po tvojem mnenju mogoče izogniti inštrukcijam?	28

1 UVOD

Dejstvo je, da je šola za otroke danes zelo stresna. Pa ne le zaradi zahtevnih standardov znanja, ki so (pre)pogosto v obratnem sorazmerju s kakovostjo podajanja šolske snovi. Svoje prispeva tudi družbena klima, ki učni uspeh postavlja kot enega najpomembnejših dejavnikov družbene sprejemljivosti, zato starši pred otroke pogosto postavljajo nerealne zahteve. Zaradi strahu pred njihovim neuspehom, jim pogosto poiščejo inštruktorja, katerega namen pa ni le poprava negativne ocene, ampak pogosto zviševanje ocen z namenom, da si učenci izborijo najboljše izhodišče za nadaljne šolanje in kasneje za visoko kvaliteto življenja,

Sva učenki 6. a razreda Osnovne šole Frana Kranjca Celje. Ko nama je mentorica ponudila izdelavo raziskovalne naloge na temo inštrukcij, se nama je tema zdela zelo zanimiva, saj o inštrukcijah pogosto slišimo tako na šolskih hodnikih kot v različnih medijih.

S pomočjo anketnega vprašalnika smo želeli ugotoviti, koliko učencev Osnovne šole Frana Kranjca Celje ima inštrukcije in s kakšnim namenom so le-te poiskali. Ravno tako nas je zanimalo, kaj si učenci predstavljajo pod pojmom inštrukcije in ali so-le te povezane s slabim učnim uspehom ter s količino časa, ki jo učenci namenijo nalogam in učenju.

3 TEORETIČNI DEL NALOGE

3.1 KAJ JE UČENJE?

Ob besedi učenje si ponavadi predstavljamo šolsko učenje ob knjigi ali zvezkih in spremljajoča čustva, kot so neugodje, dolgčas, strah,... Samo 1 % učencev navaja pozitivne asociacije: dobre ocene, izpopolnjevanje, razvijanje, spreminjanje, širjenje obzorja... Pojem učenja zelo pogosto povezujemo z negativnimi čustvi.

Seveda je učenje dosti širši pojem in ni omejen le na šolo, saj se lahko npr. kot malček učimo brcati z nogo, da bi zagugali gugalnico, ali pa se mimogrede naučimo besedila priljubljene popevke, morda nove računalniške igrice... Učenje so po definiciji »razmeroma trajne spremembe v dejavnosti in osebnosti, ki je posledica individualnih izkušenj ob interakciji med posameznikom in okoljem« (Marentič Požarnik, 2008). To pomeni, da znamo več, da gledamo na stvari drugače in se ob tem tudi sami celovito spreminjamo.

3.2 DEJAVNIKI USPEŠNEGA UČENJA

Na uspešnost in učinkovitost učenja vpliva mnogo dejavnikov. Dejavnike učenja lahko sistematično delimo na tiste, ki so v učencu samem, torej »notranje« in na dejavnike v učenčevem okolju, družinskem in šolskem ali v sami učni situaciji, torej na »zunanje« dejavnike.

»Notranje« dejavnike delimo na fiziološke, kot so npr. utrujenost, žeja, lakota, bolezni, slabovidnost itd. in na psihološke, kamor štejemo umske in druge sposobnosti (npr. splošna inteligentnost), učni stil (način sprejemanja in ohranjanja informacij, pojmovanje učenja...), predznanje, učne navade, učno motivacijo (cilji, interesi, radovednost...) in osebne čustvene lastnosti (temperamentne in značajske lastnosti, samopodoba, samozaupanje...).

»Zunanje« dejavnike pa delimo na fizikalne, ki vplivajo na učinkovito učenje (npr. vremenske razmere, hrup, temperatura, osvetlitev, zračnost prostora...) in socialne, ki so vplivi družine, vrstnikov, šole kot institucije, medijev... (Marentič Požarnik, 2008).

Kadar govorimo o šolski uspešnosti, si navadno predstavljamo uspešnost, izraženo z ocenami, čeprav se za tem skriva še veliko drugega, npr. sposobnost samostojnega razmišljanja, razvijanja raznih veščin, delovne navade, sodelovanje z drugimi, spoprijemanje z izzivi, obvladovanje stresa itd. Dr. Martina Tomori v članku z naslovom Šolska neuspešnost kot dejavnik tveganja za

celostni osebni razvoj (Tomori, 2000) meni, da se pri šolsko neuspešnih učencih oz. mladostnikih pojavljajo težave, kot je onemogočeno nadaljnje šolanje, kar posamezniku preprečuje, da bi dosegel želeno izobrazbo in nato našel primerno službo. Tako še poslabšuje kakovost življenja in se pogosto počuti nesposobnega, odrinjenega in v celoti manjvrednega.

Tudi empirični podatki, pridobljeni na vzorcu osmošolk in osmošolcev osemletne osnovne šole v Sloveniji, kažejo na izjemen pomen šolskega uspeha za mlade in njihove starše (Ule, 2000), zato menimo, da se toliko osnovnošolcev odloča za pomoč v obliki inštrukcij.

2.3 POMOČ UČENCU PRI UČENJU

Je pomoč pri učenju sploh potrebna? Pa še kako! Med peto- in šestošolci brez nje zmore le dobra petina otrok, med sedmo- in osmošolci dobrih 40 odstotkov. Vsi ostali so odvisni od pomoči staršev. Ti pomagajo, dokler zmorejo, to pa ni prav dolgo. Potem pridejo na vrsto inštruktorji. Njihova ponudba je velika, reference nihajoče in težko preverljive, rezultat pa prav toliko kot od znanja odvisen od tega, kako se inštruktor z otrokom osebno ujame. Časi, ko so se inštruktorji ukvarjali pretežno s cvekarji, so mimo. Danes je naloga skoraj polovice inštruktorjev zviševanje ocen. Starši jih najamejo, ko sami otroku ne zanj več pomagati (Otrok in družina, 2009).

2.3.1 Otroci naj si pomagajo med seboj

Izjemno uspešna je vrstniška pomoč, saj imata od nje koristi obe strani. Učni načrt že v prvi triadi kot pomemben cilj samostojnega učenja navaja, da se morajo učenci naučiti tako prejeti kot tudi po svojih zmožnostih nuditi učno pomoč (Blaj, 2003). Otroku, ki prijatelju razlaga snov, bo od tega odnesel neprecenljivo vrednost. Prav tako tisti, ki bo razlago samo poslušal. Tako se otroci in mladostniki naučijo izražati, sodelovati in sporazumevati. Pri tem morda lahko dobijo predstavo o tem, kaj bi radi počeli v življenju. Zelo dobro se obnese tudi, če otroku pomaga nekaj let starejši prijatelj (bratranec, sestra...). Seveda to zanje ne sme biti prisila ali kazen.

2.3.2 Pomoč staršev pri učenju

Pomoč pri učenju je zelo potrebna. Šolski uspeh že dolgo ni odvisen samo od otroka, pač pa je rezultat skupnega družinskega dela. Vendar pa veliko staršev, kljub trudu, učnim zahtevam šole

preprosto ni kos. Samo četrtnina staršev svojim otrokom lahko pomaga pri vseh predmetih, pa še ti večinoma le tja do šestega razreda osnovne šole! Dobrih 40 odstotkov jih lahko pomaga pri nekaterih, skoraj tretjina pa prav pri nobenem. Sposobnost pomagati se kaže v učni uspešnosti. Tako polovica staršev odličnjakov le-tem zna pomagati prav pri vseh predmetih. Med starši prav dobrih jih je takšnih še četrtnina, med starši dobrih le še 17 odstotkov. (Otrok in družina, 2009)

Vsi starši si želijo biti otroku v oporo, mu olajšati učenje in mu pomagati čez ovire vsakodnevnih šolskih zahtev, pa velikokrat ne vedo, kako to storiti. Izobraževanje staršev je že daleč za njimi, sistem se je spremenil.

2.3.3 Instrukcije

Med strokovnjaki in učenci pogosto beseda teče o instrukcijah, zato smo sklenili podrobneje raziskati to področje.

Ko smo zbirali literaturo, smo ugotovili, da o instrukcijah ni napisanega prav veliko, kar nas je presenetilo, saj se o njih veliko govori. V literaturi se pogosto pojavlja pojem učna pomoč, ki pa je širši, saj zajema dopolnilni pouk, individualno in skupinsko pomoč, pomoč družinskih članov, psihologov in pedagogov.

Beseda »instrukcije« izhaja iz latinske besede »instruction«, kar pomeni poučevanje (Slovar tujk, 2003), v Leksikonu Cankarjeve založbe je to geslo razloženo kot »zasebna učna ura«, v SSKJ pa kot »poučevanje izven šole«. Instruktor pa je tisti, »kdor poučuje izven šole«.

Čeprav je osnovna šola obvezna in naj bi jo torej končal sleherni učenec brez posebne pomoči inštruktorjev, ni tako. Poznavalci ugotavljajo, da se instrukcije selijo celo v prvo triado osnovne šole, ko bi se otroci pravzaprav morali učiti igranje (Tepina, 2007). Gre za pretirano ambiciozne starše ali za modno muho? Ali pa je nekaj narobe z našo osnovno šolo, z učenci in učitelji ali s starši?

Instrukcije so brez dvoma povezane z dejstvom, da je nenehno izobraževanje in dopolnjevanje znanja eden temeljnih elementov sodobnega življenja, šola in učenje pa sploh predstavljata izjemno pomemben sestavni del življenja otrok in mladostnikov.

Na Ministrstvu za šolstvo in šport so prepričani, da šole učencem ponujajo toliko različnih oblik učne pomoči in podpore, da te staršem res ne bi bilo treba iskati drugje in je plačevati. Z zakonom je v namreč v vsakem oddelku osnovne šole predpisana ura na teden za dopolnilni pouk, prav tako za dodatni pouk ter pol ure na teden za individualno in skupinsko pomoč za učence, ki snovi težje sledijo ali imajo učne težave. Podatka o tem, koliko osnovnošolcev išče dodatno pomoč pri učenju, pa nismo uspeli najti. Dopolnilni pouk in skupinsko učenje, ki ga mora vsaka osnovna šola ponuditi učencem vseh razredov, bi torej, po mnenju Ministrstva za šolstvo in šport, morala zadoščati, če seveda učenci pomoč, ki jo ponudi šola, izkoristijo (Tepina, 2007).

Za Zavodu RS za šolstvo se s temi ugotovitvami strinjajo in dodajajo, da je poleg tega v učnih načrtih kar nekaj časa namenjenega ponavljanju in utrjevanju učne snovi, novost, ki jo je prinesla devetletka, je tudi ponavljanje in utrjevanje snovi v manjših skupinah pri fleksibilni diferenciaciji, pri nivojskem pouku pa se pouk prilagaja učencem (Tepina, 2007).

Vendar ni vse tako rožnato. Študija Učne navade slovenskih šolarjev (Peršolja po Bizjak, 2002) govori, »da so učne navade slovenskih šolarjev izjemno slabe. Mnogo se jih uči kampanjsko, nekoliko več le pred ocenjevanjem znanja. Domačo nalogo redno dela le polovica učencev, ostali jo prepišejo v šoli«. Vse to seveda pogojuje najprej manjše, nato pa vedno večje težave. Starši, včasih pa tudi učitelji, si pogosto ne vzamejo dovolj časa za poglobljeno reševanje tega problema in se v želji, da bi »sanirali slabo stanje v redovalnici«, odločijo za inštrukcije. Če jih učenec sprejme, se morda situacija začasno res izboljša, a večinoma je rešitev le kratkotrajna in problem kmalu izbruhne v še hujši obliki, ko ga tudi z inštrukcijami ni mogoče več reševati.

To ugotovitev potrjuje tudi članek Razumeti učne težave (Magajna, 2001), ki ga vključuje Peršolja, ko pravi: »Če na znake (simptome) učne neuspešnosti neustrezno vplivamo, je učinek podoben kot pri uporabi sredstev proti bolečinam, težave se začasno omilijo, vzroki pa ostanejo neodkriti«.

V članku Kako pomagamo slabim učencem pri učenju (Peršolja, 2002) se nam je zdela zanimiva misel, da se z inštrukcijami lahko pojavi nevarnost »šole v šoli«, to pomeni, da je redna, stalna pomoč učencu v šoli lahko zanj tudi potuha. Nekateri učenci so namreč prepričani, da je pot lažja, predvsem pa manj naporna, če rešujejo domače naloge z inštruktorjevo pomočjo. Tako lahko prezgodnje pravo inštruiranje učenca le tega privede do tega, da bo razvil nekatere mehanizme

priučene nemoči, ki mu bodo vzbujali občutek, da je nesamostojen in bo težko postal odgovoren. Kaj hitro bo začel svoje neuspehe pripisovati inštruktorjevi slabi razlagi, čeprav nemara povsem neutemeljeno.

4 PRAKTIČNI DEL NALOGE

4.1 NAMEN

S pomočjo anketnega vprašalnika smo želeli ugotoviti, koliko učencev Osnovne šole Frana Kranjca Celje ima inštrukcije in s kakšnim namenom so le-te poiskali. Ravno tako nas je zanimalo sli so le te povezane s slabim učnim uspehom ter pri katerih predmetih najpogosteje poiščejo pomoč.

4.2 HIPOTEZE

Pri opredelitvi hipotez smo se oprli na dosedanja teoretična izhodišča literature.

H_1 = Za inštrukcije se odločajo predvsem učenci z namenom, da popravijo negativno oceno.

H_2 = Fantje so tisti, ki pogosteje posegajo po inštrukcijah.

H_3 = Učenci, ki imajo inštrukcije, vzroke za svoj neuspeh iščejo predvsem izven sebe.

H_4 = Učenci najpogosteje poiščejo inštrukcije za matematiko in fiziko.

H_5 = Učenci si pomoč pri učenju najprej poiščejo v šoli, pri sošolcih.

4.3 VZOREC

Naš vzorec raziskovanja predstavljajo učenke in učenci Osnovne šole Frana Kranjca Celje. V naši raziskavi je tako sodelovalo 158 učenk in učencev, ki obiskujejo Osnovno šolo Frana Kranjca Celje.

4.4 POSTOPKI ZBIRANJA PODATKOV

Podatke smo pridobili z anketnim vprašalnikom (priloga 1), ki je sestavljen iz vprašanj zaprtega in odprtega tipa.

V raziskavo je bilo vključenih 180 učencev Osnovne šole Frana Kranjca Celje druge in tretje triade. Anketo smo izvedli med 9. in 12. februarjem 2010. Med učence smo razdelili 180 vprašalnikov. Od tega smo prejeli 158 veljavnih in 22 nepopolno izpolnjenih. Te smo izločili iz nadaljnje obdelave.

Zbrane podatke smo na koncu oblikovali in uredili v smiselno celoto.

4.5 MERSKI INŠTRUMENT

Pri raziskovanju s področja inštrukcij v Osnovni šoli Frana Kranjca Celje smo si pomagali z anketnim vprašalnikom, sestavljenim iz 17 vprašanj, ki so bila večinoma kombiniranega tipa. Anketni vprašalnik je razdeljen na 3 dele. V prvem delu (od 1. do 6. vprašanja) so odgovarjali vsi anketirani učenci. V drugem delu anketnega vprašalnika (na vprašanja od 7 do 13) so odgovarjali učenci, ki imajo inštrukcije. In v tretjem delu vprašalnika (na vprašanja od 14 do 17) pa so odgovarjali učenci, ki inštrukcij še niso imeli.

Zajema vprašanja o tem, ali učenci poznajo pomen pojma inštrukcije, če so že in kdaj so jih prvič potrebovali, o vzrokih poseganja po inštrukcijah in pri katerih predmetih so jih potrebovali. Želeli smo ugotoviti tudi, na kakšen način bi se po mnenju učencev dalo inštrukcijam izogniti. Anketni vprašalnik je bil anonimen.

6 REZULTATI IN RAZLAGA

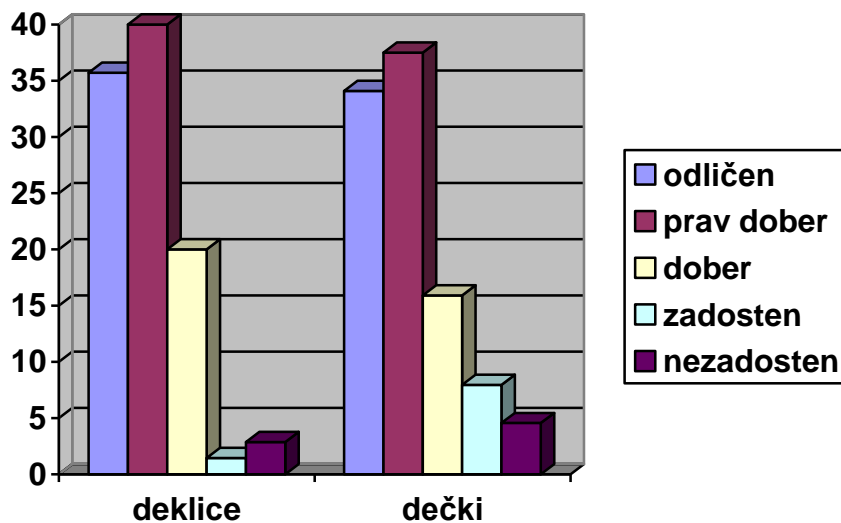
Pridobljene podatke smo po analizi prikazali v tabelah in z grafičnimi prikazi.

6.1 ANALIZA

Tabela 1: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 3 – Kakšen uspeh si imel/a ob koncu prejšnjega šolskega leta?

Uspeh	deklice		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Odličen	25	35,71	30	34,09	55	34,81
Prav dober	28	40,00	33	37,50	61	38,61
Dober	14	20,00	14	15,91	28	17,72
Zadosten	1	1,43	7	7,95	8	5,06
Nezadosten	2	2,86	4	4,55	6	3,80
Skupaj	70	100,00	88	100,00	158	100,00

Grafični prikaz št. 1: Odstotki (f %) za vprašanje št. 3 - Kakšen uspeh si imel/a ob koncu prejšnjega šolskega leta?

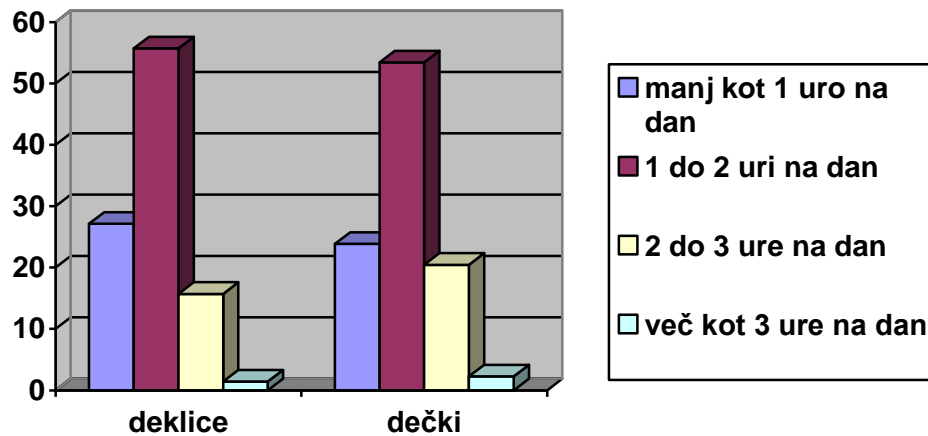

V vzorec je bilo zajetih 158 učencev, od tega kar 73,42 % učencev z boljšim učnim uspehom (odličnih in prav dobrih), v precej nižjem odstotku so se pojavljali učenci z nižjim učnim uspehom (26,58 %).

Tabela 2: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 4 – Koliko časa nameniš nalogam in učenju na dan?

Čas namenjen nalogam in učenju na dan	deklice		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Manj kot eno uro na dan	19	27,14	21	23,86	40	25,31
Eno do dve uri na dan	39	55,71	47	53,41	86	54,43
Dve do tri ure na dan	11	15,71	18	20,45	29	18,35
Več kot tri ure na dan	1	1,44	2	2,28	3	1,91
Skupaj	70	100,00	88	100,00	158	100,00

Grafični prikaz št. 2: Odstotki (f %) za vprašanje št. 4 - Koliko časa nameniš nalogam in učenju na dan?

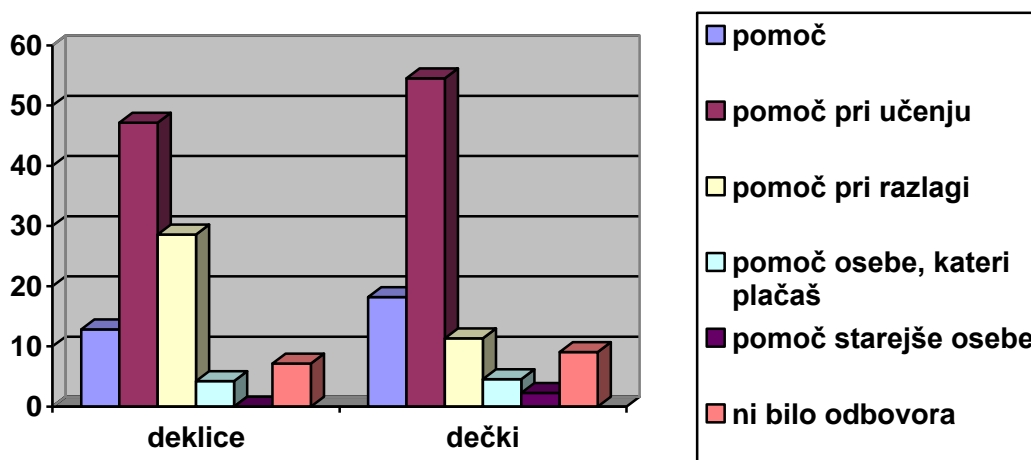
Analiza vzorca glede na čas, ki ga učenci dnevno porabijo za naloge in učenje kaže, da dobra polovica učencev (54,43 %) dnevno nameni nalogam in učenju 1 do 2 uri, medtem ko 40 učencev (25,31 %) za nalogo in učenje porabi manj kot eno uro dnevno. 29 (18,35 %) pa je takšnih, ki za nalogo in učenje porabijo 2 do 3 ure dnevno.

Trije učenci pa za nalogo in učenje potrebujejo več kot 3 ure dnevno.

Tabela 3: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 5 – Kaj si predstavljaš pod pojmom inštrukcije?

Pojem inštrukcije	deklice		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Pomoč	9	12,86	16	18,18	25	15,52
Pomoč pri učenju	33	47,14	48	54,55	81	50,85
Pomoč pri razlagi snovi	20	28,57	10	11,36	30	19,96
Pomoč osebe, ki jo plačaš	3	4,26	4	4,55	7	4,41
Pomoč starejše osebe	0	0,00	1	2,27	1	1,14
Ni odgovorilo	5	7,17	9	9,09	14	8,12
Skupaj	70	100,00	88	100,00	158	100,00

Grafični prikaz št. 3: Odstotki (f %) za vprašanje št. 5 - Kaj si predstavljaš pod pojmom inštrukcije?

Iz analize odgovorov je razvidno, da več kot polovica učencev (50,85 %) ob besedi inštrukcije pomisli predvsem na pomoč pri učenju, sledijo jim učenci (19,96 %), ki ob tem pomislijo na dodatno razlago snovi in tisti (15,52 %), ki pomislijo na pomoč. Ti so zapisali, da je to pomoč tako pri učenju kot tudi dodatna razlaga snovi.

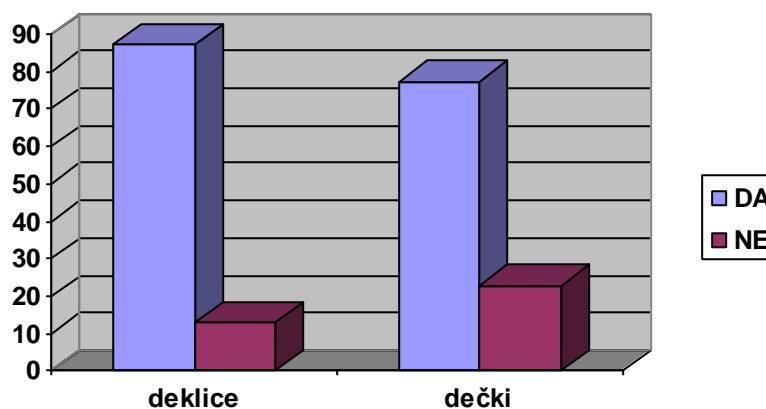
Zanimiv se nam je zdel podatek, da učenci v zelo nizkem odstotku (le 4,41 %) ob besedi inštrukcije pomislijo na inštruktorja, kot obliko pomoči, ki je plačljiva in jo nudi tuja, usposobljena oseba.

9 učencev oz. 8,12 % na to vprašanje ni zapisalo odgovora.

Tabela 4: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 6 – Ali si že kdaj potreboval/a inštrukcije?

Ste že potrebovali inštrukcije?	deklince		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
DA	61	87,14	68	77,27	129	81,65
NE	9	12,86	20	22,73	29	18,35
Skupaj	70	100,00	88	100,00	158	100,00

Grafični prikaz št. 4: Odstotki (f %) za vprašanje št. 6 - Ali si že kdaj potreboval/a inštrukcije?

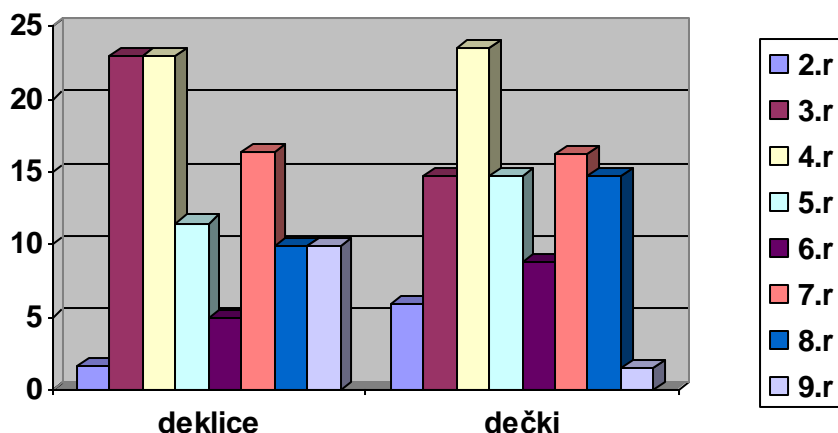
Grafični prikaz št. 4 prikazuje, da je odstotek tistih učencev, ki so do sedaj že potrebovali inštrukcije, bistveno višji (81,65 %) od odstotka učencev, ki inštrukcij do sedaj niso potrebovali (18,35 %).

Kljub naši domnevi smo ugotovili, da deklince v nekoliko višjem odstotku (87,14 %) posegajo po inštrukcijah kot dečki (77,24 %).

Tabela 5: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 7 – Kdaj si prvič potreboval/a inštrukcije?

Potreba po inštrukcijah	deklice		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
2.razred	1	1,64	4	5,88	5	3,87
3. razred	14	22,95	10	14,71	24	18,60
4. razred	14	22,95	16	23,53	30	23,26
5. razred	7	11,47	10	14,71	17	13,18
6. razred	3	4,92	6	8,82	9	6,98
7. razred	10	16,39	11	16,18	21	16,28
8. razred	6	9,84	10	14,71	16	12,40
9. razred	6	9,84	1	1,46	7	5,43
Skupaj	61	100,00	68	100,00	129	100,00

Grafični prikaz št. 5: Odstotki (f %) za vprašanje št. 7 - Kdaj si prvič potreboval/a inštrukcije?

Analiza podatkov kaže, da je največ učencev (43,42 %) prvič potrebovalo inštrukcije v drugi triadi, sledijo učenci v tretji triadi (34,11 %) in tisti učenci (22,47 %), ki so inštrukcije imeli že v prvi triadi.

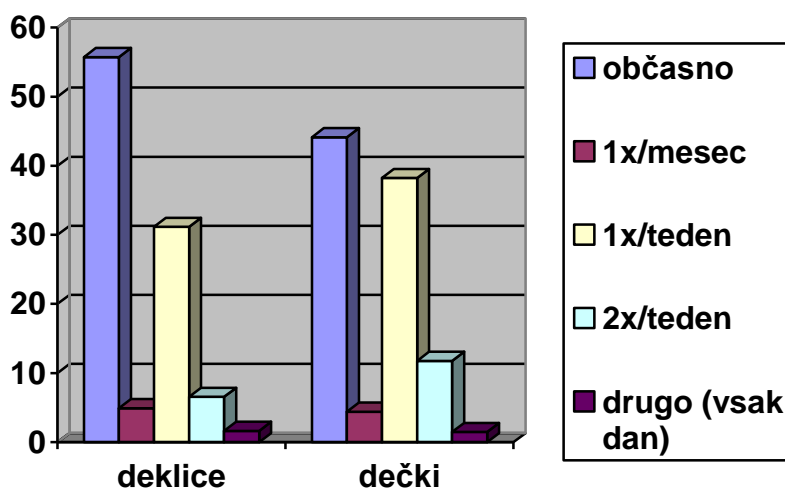
Največji odstotek učencev, ko so prvič poiskali inštrukcije, je obiskovalo 4. razred (23,26 %). Domnevamo, da je to posledica prehoda iz opisne v številčno ocenjevanje in drugačnega načina učenja (učenja iz učbenikov).

Zaskrbljujoč se nam zdi podatek, da je kar slaba petina anketiranih (18,60 %) prvič poiskala inštrukcije že v 3. razredu.

Tabela 6: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 8 – Kako pogosto potrebuješ inštrukcije?

Pogostost inštrukcij	deklice		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Občasno	34	55,74	30	44,12	64	49,61
1x/mesec	3	4,92	3	4,41	6	4,65
1x/teden	19	31,15	26	38,23	45	34,88
2x/teden	4	6,56	8	11,76	12	9,30
Drugo (vsak dan)	1	1,63	1	1,48	2	1,56
Skupaj	61	100,00	68	100,00	129	100,00

Grafični prikaz št. 6: Odstotki (f %) za vprašanje št. 8 - Kako pogosto potrebuješ inštrukcije?

Iz tabele in grafa št. 6, ki prikazujeta pogostost obiskovanja inštrukcij je razvidno, da se slaba polovica anketiranih učencev (49,61 %) k inštrukcijam zateka le občasno, sledijo jim učenci, ki inštrukcije potrebujejo enkrat tedensko (34,88 %), 12 anketiranih učencev oziroma 9,30 % pa je tistih učencev, ki imajo inštrukcije dvakrat tedensko.

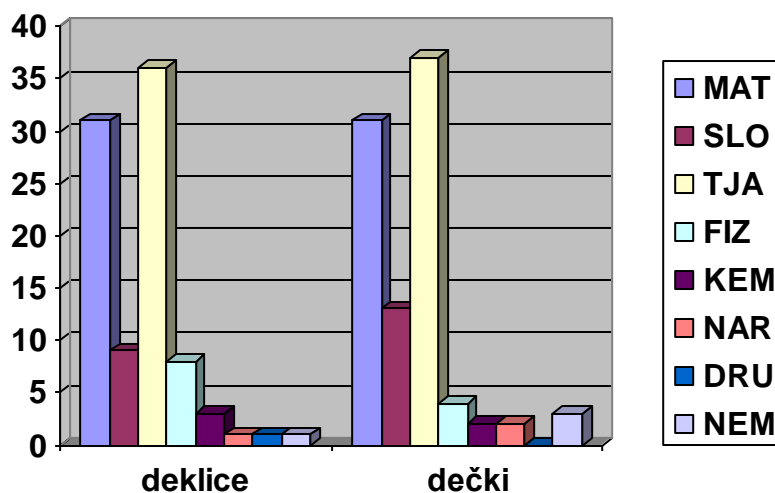
V zelo nizkem odstotku se pojavljajo učenci, ki inštrukcije potrebujejo vsak dan ali enkrat mesečno.

Domnevno lahko te odgovore povežemo z odgovori pri vprašanju št. 10, kjer so učenci kot razlog za obiskovanje/iskanje inštrukcij, pogosto navajali dodatno razlago snovi.

Tabela 7: Število (f) za vprašanje št. 9 – Pri katerem predmetu potrebuješ inštrukcije? (Možnih je več odgovorov)

Predmeti	deklice	dečki	skupaj
	f	f	f
Matematika	31	31	62
Slovenščina	9	13	21
Angleščina	36	37	73
Fizika	8	4	12
Kemija	3	2	5
Naravoslovje	1	2	2
Družba	1	/	1
Nemščina	1	3	4
Skupaj	90	92	182

Grafični prikaz št. 7: Frekvenca odgovorov (f) za vprašanje št. 9 - Pri katerem predmetu potrebuješ inštrukcije? (Možnih je več odgovorov)

Analiza podatkov glede na frekvence odgovorov je pokazala, da največ učencev poišče inštrukcije pri predmetu angleščina in matematika, nato sledita slovenščina in fizika. Zanimivo se nam zdi, da sta se med naštetimi predmeti pojavila tudi naravoslovje in družba. Pričakovali smo namreč, da več učencev potrebuje pomoč pri predmetu kemija, saj raziskave kažejo, da učenci najpogosteje inštrukcije potrebujejo pri naravoslovnih predmetih (Tepina, 2007). Avtorica nadaljuje, da je priljubljenost in razumevanje predmeta, s tem pa tudi uspešnost pri njem, v veliki odvisna od učitelja in njegove razlage pri pouku.

Tabela 8: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 10 – Zakaj jih potrebuješ?

Razlog za inštrukcije	deklince		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Za popravo negativne ocene	10	16,39	18	26,47	28	21,71
Za izboljšanje pozitivne ocene	9	14,75	14	20,59	25	19,38
Za dodatno razlago snovi	42	68,86	37	52,94	79	58,91
Skupaj	61	100,00	68	100,00	129	100,00

Grafični prikaz št. 8: Odstotki (f %) za vprašanje št. 10 - Zakaj jih potrebuješ?

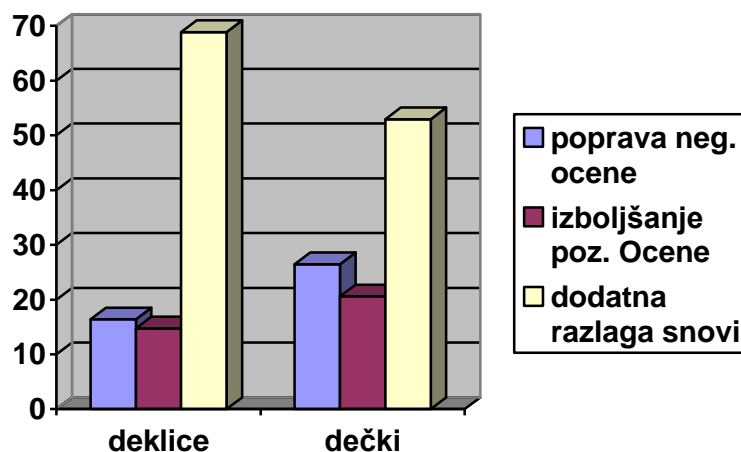

Tabela in graf številka 8 prikazujeta glavne razloge, zaradi katerih se učenci v najpogosteje odločajo za inštrukcije. Izkazalo se je, da se učenci za inštrukcije odločijo predvsem z namenom, da bi bolje razumeli šolsko snov. Tako je namreč odgovorilo kar 58,91 % učencev.

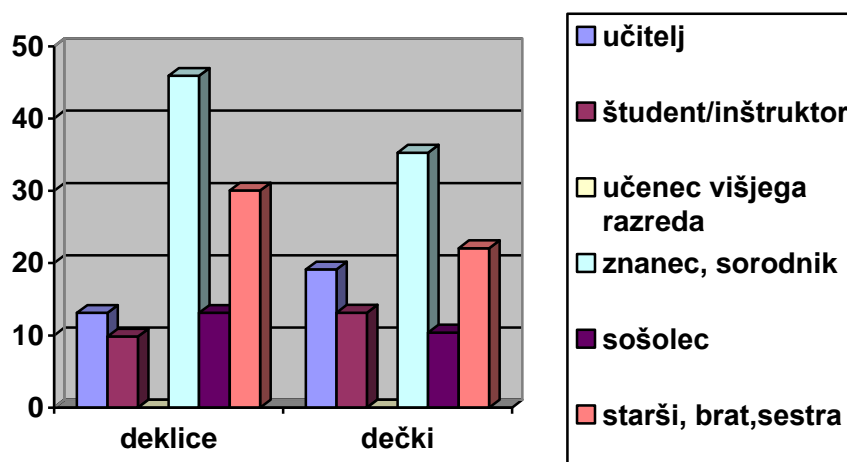
28 učencev (21,71 %) inštrukcije poišče takrat, ko je potrebno popraviti negativno oceno, 25 (19,38 %) učencev pa inštrukcije poišče za izboljšanje ocene in učnega uspeha.

Glede na namen inštrukcij se izkaže, da dečki v nekoliko višjem odstotku (26,47 %) kot deklince (16,39 %) potrebujejo inštrukcije z namenom, da bi popravili negativno oceno. Prav tako pa podatki kažejo, da deklince v večjem odstotku (deklince 68,86 %, dečki 52,94 %) potrebujejo inštrukcije z namenom dodatne razlage snovi.

Tabela 9: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 11 – Kdo ti nudi inštrukcije?

Izvajalec inštrukcij	deklince		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Učitelj	8	13,11	13	19,12	21	16,28
Študent/inštruktor	6	9,84	9	13,14	15	11,63
Učenec višjega razreda	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Znanec/sorodnik	28	45,90	24	35,29	52	40,31
Sošolec	8	13,11	7	10,39	15	11,63
Starši/brati/sestre	11	30,04	15	22,06	26	20,15
Skupaj	61	100,00	68	100,00	129	100,00

Grafični prikaz št. 9: Odstotki (f %) za vprašanje št. 11 - Kdo ti nudi inštrukcije?

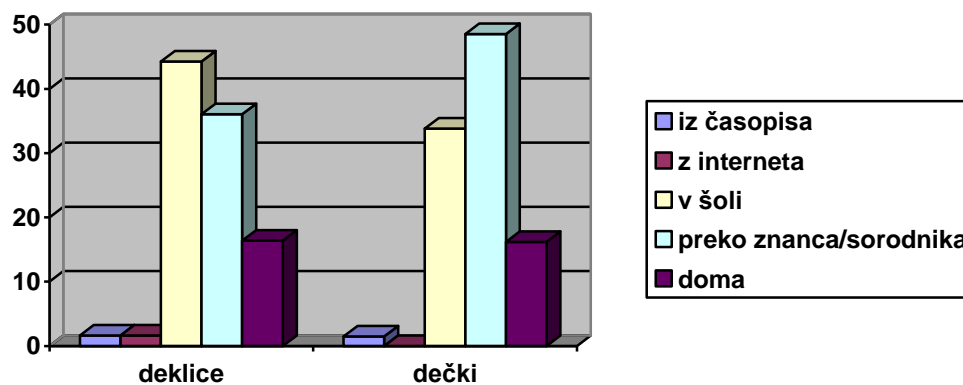
Iz analize vzorca, ki je zajel 129 učencev je razvidno, da učencem največkrat nudijo inštrukcije znanci ali sorodniki (40,31 %). Sledi pomoč staršev, bratov in sester (20,15 %). Šele , ko nobena od teh pomoči ni uspešna, si učenec pomoč poišče v šoli pri učitelju (16,28 %) ali pri sošolcu (11,63 %).

Iz teh podatkov je prav tako razvidno, da učenci pomoč le redko poiščejo pri inštruktorjih. Takšnih je dobra desetina, tj. 11,63 %.

Tabela 10: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 12 – Kje si izvedel/a za inštrukcije?

Informacije o inštrukcijah	deklince		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Iz časopisa	1	1,64	1	1,47	2	1,55
Z interneta	1	1,64	0	0,00	1	0,77
V šoli	27	44,26	23	33,82	50	38,76
Preko znanca/sorodnika	22	36,07	33	48,53	55	42,64
Doma	10	16,39	11	16,18	21	16,28
Skupaj	61	100,00	68	100,00	129	100,00

Grafični prikaz št. 10: Odstotki (f %) za vprašanje št. 12 – Kje si izvedel/a za inštrukcije?

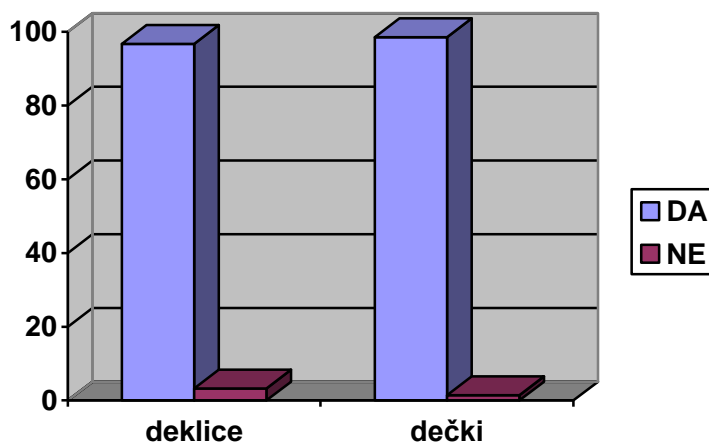

Iz tabele in grafa št. 10, ki prikazujeta, kje so učenci izvedeli za inštrukcije oziroma kje pomoč najpogosteje poiščejo, je razvidno, da osnovnošolci ne posegajo po inštruktorju, ampak pomoč najprej poiščejo doma ali v šoli. Zanimljiv odstotek je takšnih, ki inštruktorja poiščejo preko drugih medijev (časopis, internet).

Tabela 11: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 13 – Ali so bile inštrukcije uspešne?

Uspešnost inštrukcij	deklice		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
DA	59	96,72	67	98,53	126	97,67
NE	2	3,28	1	1,47	3	2,33
Skupaj	61	100,00	68	100,00	129	100,00

Grafični prikaz št. 11: Odstotki (f %) za vprašanje št. 13 – Ali so bile inštrukcije uspešne?

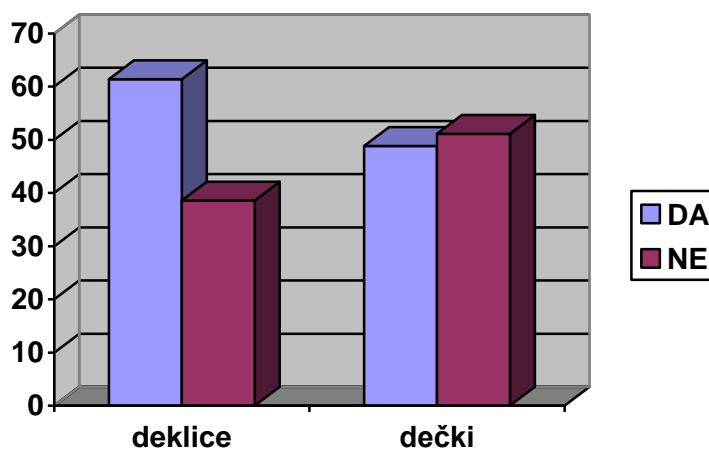

Glede na uspešnost inštrukcij, kar prikazuje graf št. 11, je spodbuden podatek, ki kaže na to, da so učenci v večini mnenja, da so bile inštrukcije uspešne oziroma so dosegle svoj namen. Takšnega mnenja je kar 126 učencev, kar predstavlja 97,67 % vseh anketiranih.

Tabela 12: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 14 – Ali si že kdaj sam/a ponudil/a inštrukcije?

Ste že nudili inštrukcije?	deklice		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
DA	43	61,43	43	48,86	86	54,09
NE	27	38,57	45	51,14	73	45,91
Skupaj	70	100,00	88	100,00	159	100,00

Grafični prikaz št. 12: Odstotki (f %) za vprašanje št. 14 – Ali si že kdaj sam/a ponudil/a inštrukcije?

Na vprašanje, ali so učenci že kdaj sami ponudili inštrukcije, je dobra polovica anketiranih učencev (54,09 %) odgovorila z DA, 45,91 % učencev pa inštrukcij še ni ponudilo. Ta podatek se nam zdi spodbuden, saj kaže na to, da je dobra polovica učencev pripravljena ponuditi pomoč, ko je le ta potrebna.

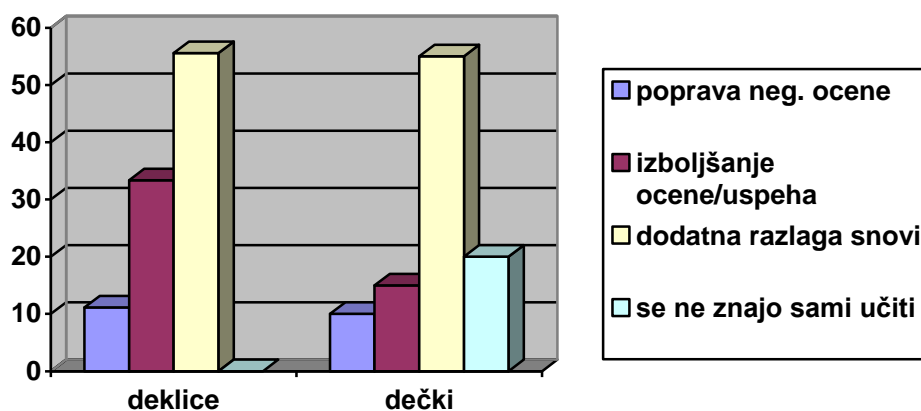
Glede na spol, se deklice v nekoliko višjem odstotku (61,43 %) kot dečki (48,86 %) odločajo za pomoč pri učenju.

V prihodnje si želimo, da bi tovrstne pomoči bilo še več, saj se tako krepijo medosebni odnosi in čut za solidarnost.

Tabela 13: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 15 – Kaj meniš, zakaj se učenci odločajo za inštrukcije?

Vzrok za iskanje inštrukcij	deklince		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Poprava negativne ocene	1	11,11	2	10,00	3	10,35
Izboljšanje ocene/uspeha	3	33,33	3	15,00	6	20,69
Dodatna razlaga snovi	5	55,56	11	55,00	16	55,17
Se ne znajo sami učiti	0	0,00	4	20,00	4	13,79
Skupaj	9	100,00	20	100,00	29	100,00

Grafični prikaz št. 13: Odstotki (f %) za vprašanje št. 15 – Kaj meniš, zakaj se učenci odločajo za inštrukcije?

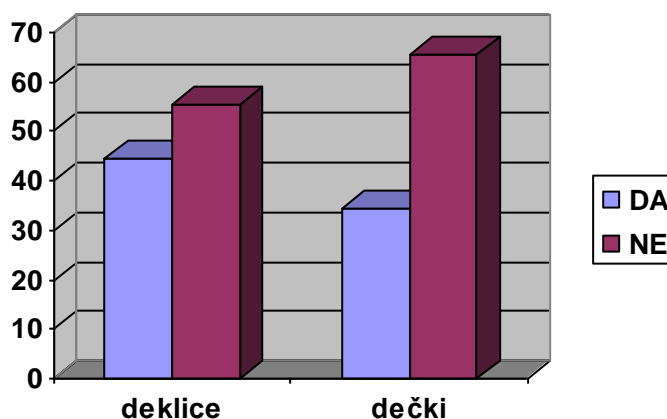

Po mnenju učencev, ki do sedaj še niso imeli inštrukcij, se učenci zanje najpogosteje odločajo z namenom dodatne razlage snovi. Tako je namreč odgovorilo 55,17 % učencev. Sledi izboljšanje ocene in učnega uspeha, kjer se glede na spol pokaže manjša razlika v odstotkih, saj je tako odgovorilo 33,33 % deklic, a le 15,00 % dečkov.

Tabela 14: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 16 – Ali bi se tudi sam/a kdaj odločil/a poiskati inštrukcije?

Ali bi tudi sami poiskali inštrukcije?	deklice		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
DA	4	44,44	1	34,48	5	17,24
NE	5	55,56	19	65,52	24	82,76
Skupaj	9	100,00	20	100,00	29	100,00

Grafični prikaz št. 14: Odstotki (f %) za vprašanje št. 16 – Ali bi se tudi sam/a kdaj odločil/a poiskati inštrukcije?

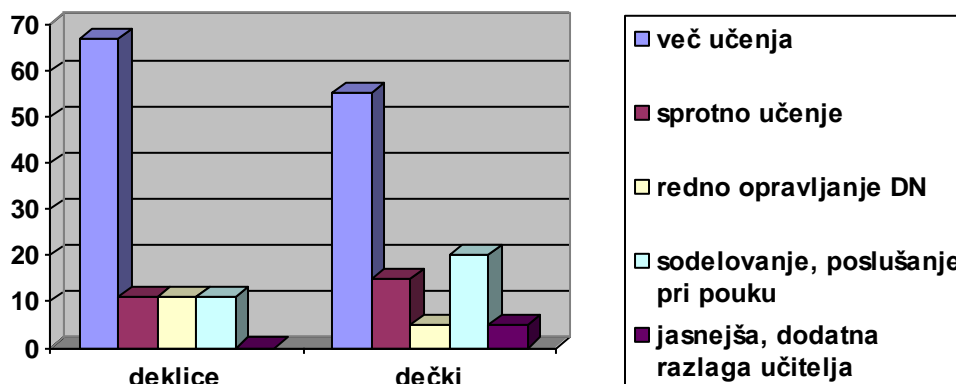
Analiza podatkov kaže, da več kot 80 odstotkov učencev, ki do sedaj še niso potrebovali inštrukcij, le teh ne bi poiskali.

Ob teh podatkih se nam poraja vprašanje, zakaj je temu tako. Pomislili smo na dva odgovora. Ali zato, ker so učenci dovolj prepričani v svoje znanje in sposobnosti. Ali zato, ker imajo težave s priznanjem, da tudi sami kdaj potrebujejo pomoč.

Tabela 15: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje št. 17 – Kako bi se bilo po tvojem mnenju mogoče izogniti inštrukcijam?

Kako se izogniti inštrukcijam	deklince		dečki		skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Več učenja	6	66,67	11	55,00	17	58,62
Sprotno učenje	1	11,11	3	15,00	4	13,79
Redno opravljanje domačih nalog	1	11,11	1	5,00	2	6,90
Sodelovanje/poslušanje pri pouku	1	11,11	4	20,00	5	17,24
Jasnejša/dodatna razlaga učitelja	0	0,00	1	5,00	1	3,45
Skupaj	9	100,00	20	100,00	29	100,00

Grafični prikaz št. 15: Odstotki (f %) za vprašanje št. 17 – Kako bi se bilo po tvojem mnenju mogoče izogniti inštrukcijam?

Na vprašanje, kako bi se bilo moč izogniti inštrukcijam v prihodnje, kar 58,62 % učencev navaja več učenja. V nižjem odstotku pa so učenci navajali sodelovanje in poslušanje pri pouku (17,24%) in več sprotnega učenja (13,79 %).

Kot pomembne dejavnike za boljši uspeh in s tem izognitev inštrukcijam, so učenci navedli tudi redno opravljanje domačih nalog in jasnejšo ter dodatno razlago snovi učiteljev.

Iz teh podatkov je moč sklepati, da se učenci zavedajo pomena njihovega aktivnejšega vključevanja v pouk in učenje.

6.2 RAZLAGA HIPOTEZ

S pomočjo dobljenih rezultatov smo potrdili ali zavrnili (ovrgli) hipoteze, postavljene pred začetkom raziskovanja.

H₁ = Za inštrukcije se odločajo predvsem učenci z namenom, da popravijo negativno oceno.

Domnevo, da se za inštrukcije odločajo predvsem tisti učenci, ki želijo popraviti negativno oceno, lahko v celoti zavrnemo, saj se je po analizi podatkov izkazalo, da se več kot polovica učencev za inštrukcije odloči z namenom, da bi boljše razumeli učno snov, tako imajo dobre ocene in boljše izhodišče za nadaljne šolanje in kasneje višjo kvaliteto življenja.

H₂ = Fantje so tisti, ki pogosteje posegajo po inštrukcijah.

Hipotezo, ki pravi, da so fantje tisti, ki pogosteje posegajo po inštrukcijah, lahko ovrgemo, saj se je izkazalo ravno nasprotno in sicer, da deklice v nekoliko višjem odstotku posegajo po inštrukcijah.

H₃ = Učenci, ki imajo inštrukcije, vzroke za svoj neuspeh iščejo predvsem izven sebe.

Domnevo, ki pravi, da učenci najpogosteje vzroke za neuspeh iščejo predvsem v zunanjih dejavnikih, lahko ovrgemo, saj se je izkazalo, da se učenci dobro zavedajo, da je njihov uspeh odvisen od lastnega truda in dela.

H₄ = Učenci najpogosteje poiščejo inštrukcije za matematiko in fiziko.

To domnevo lahko le delno potrdimo, saj se je izkazalo, da učenci najpogosteje potrebujejo inštrukcije pri predmetu matematika, ne pa pri fiziki.

H₅ = Učenci si pomoč pri učenju najprej poiščejo v šoli, pri sošolcih.

Domnevo, da si učenci najprej pomoč pri učenju poiščejo v šoli oziroma pri sošolcih, lahko ovrgemo, saj se je izkazalo, da učenci najpogosteje zaprosijo za pomoč družino in sorodnike.

7 ZAKLJUČEK

Moderne zahteve po izobrazbi se vedno bolj zvišujejo in večina staršev si dandanes želi, da bi njihovi otroci uspešno končali fakulteto. Tako se starši bojijo otrokove neuspešnosti in so pripravljeni zato plačati drage inštrukcije, da do tega ne bi prišlo.

Strinjamo se z Matejo Peršolja, ki v članku Učna pomoč in inštrukcije pri matematiki piše, da »inštrukcije pogojuje veliko vzrokov, ki so med seboj močno prepleteni, zato so za preučevanje zelo zahtevni. Z njimi se ukvarja (pre)malo strokovnjakov, odraz tega je tudi pomanjkanje strokovne literature«.

Vsak dan lahko zasledimo v časopisih mnogo oglasov za inštrukcije, ponujajo jih študentje, profesorji, tudi doktorji znanosti, z njimi se organizirano ukvarjajo celo podjetja. Ugotoviti je mogoče, da so postale zelo dobičkonosen posel. V povezavi s to temo bi bilo zanimivo raziskati tudi učne navade učencev, ki iščejo inštrukcije.

S pomočjo anketnega vprašalnika smo želeli ugotoviti, koliko učencev Osnovne šole Frana Kranjca Celje je do sedaj že potrebovalo inštrukcije ter s kakšnim namenom. Glede na dobljene rezultate lahko rečemo, da je precej zgovoren podatek, ki kaže, da je večina vseh anketiranih učencev do sedaj že potrebovala inštrukcije, nekateri celo v prvi triadi. Kljub raziskavam, ki pravijo, da učenci najpogosteje potrebujejo pomoč pri naravoslovnih predmetih, se je izkazalo, da učenci naše šole največ pomoči potrebujejo pri predmetu angleščina in matematika. Prav tako se je izkazalo, da učenci po inštrukcijah posegajo predvsem z namenom, da bi pridobili dodatno razlago snovi ali izboljšali oceno (uspeh). Spodbuden je podatek, ki kaže na to, da se učenci zelo dobro zavedajo, da so glavni akterji v procesu učenja in krivde za neuspeh ne iščejo drugje.

Pri raziskovanju smo imeli največ težav pri pridobivanju literature, saj je na to temo zelo malo napisanega, saj gre za izredno kompleksno področje raziskovanja.

Menimo, da bi se v prihodnje inštrukcijam lahko izognili, če bi učenci že v prvi triadi pridobili delovne in učne navade. Tu ključno vlogo odigrajo starši, katerih naloga je, da otroku privzgojijo vrednote in ga naučijo odgovornosti za lastno znanje. Učenci se morajo zavedati, da uspeh pride samo z vloženim trudom. Prav tako smo mnenja, da se bodo učenci v prihodnje lahko s sprotnim delom, nadzorovanim tako s strani staršev kot učiteljev, inštrukcijam pogosto izognili. Vsekakor bi bilo potrebno, za natančno raziskavo te teme, zastaviti številna vprašanja tudi

staršem, učiteljem v šoli in inštruktorjem, kajti šele ob odgovorih vseh v to problematiko vključenih, bi bilo možno poiskati rešitve, to je navaditi učence na več samostojnega in sprotnega učenja in tako zmanjšati število inštrukcij ali pa se jim celo povsem izogniti.

LITERATURA IN VIRI

- Marentič – Požarnik, B. (2008). Psihologija učenja in pouka. Ljubljana: DZS.
- Peršolja, M. (2002). Učna pomoč in inštrukcije pri matematiki. V: Vzgoja in izobraževanje, letnik 33, št. 5, str. 43 -47. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo
- Tepina, J. (2007). Inštruktor – potuha ali nujna pomoč? V: Otrok in družina, letnik LVIII, december, str. 24 – 25. Ljubljana: ZPMS
- Neznani avtor (2009). Pomoč šolarju – inštrukcije. V: Otrok in družina, letnik LVIII, marec, str. 30 – 31. Ljubljana: ZPMS
- Magajna, L. (2002). Razumeti učne težave. V: Didakta, letnik 11, št. 63, str. 22 – 25. Radovljica
- Blaj, B. (2003). Razširjeni program osnovnošolskega izobraževanja. Podaljšano bivanje in različne oblike varstva učencev v devetletni osnovni šoli. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo
- Ule, M. (2000). Socialna ranljivost mladih. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino: Aristej
- Tomori, M. (2002). Šolska neuspešnost kot dejavnik tveganja za celostni osebnostni razvoj. V: Bergant, K., Musek Lešnik, K. Šolska neuspešnost med otroki in mladostniki, str. 16 – 18. Ljubljana: Educy
- Slovar slovenskega knjižnega jezika (2005). Ljubljana: DZS. Str. 283
- Slovar tujk (2002). Ljubljana: Cankarjeva založba. Str. 504
- Leksikon Cankarjeve založbe (1998). Ljubljana: Cankarjeva založba. Str. 99
- www.google.si; 24. marec 2010

PRILOGE

Priloga A: Anketni vprašalnik

VPRAŠALNIK

Sva mladi raziskovalki 6 a razreda Osnovne šole Frana Kranjca Celje. Delava raziskovalno nalogo o inštrukcijah v osnovni šoli. Z anketo želiva raziskati v kolikšnem obsegu so inštrukcije že prisotne med učenci naše šole in vzroke za inštrukcije. Vljudno vas prosiva, če lahko iskreno odgovorite na vsa vprašanja.

Hvala.

**Nastja Ajdnik
Anamari Grušovnik.**

1. Spol Ž M

2. Razred: 4. 5. 6. 7. 8. 9.

3. Kakšen uspeh si imel/a ob koncu prejšnjega šolskega leta?

- a) odličen
- b) prav dober
- c) dober
- d) zadosten
- e) nezadosten

4. Koliko časa nameniš nalogam in učenju na dan?

- a) manj kot pol ure na dan
- b) eno do dve uri na dan
- c) dve do tri ure na dan
- d) več kot tri ure na dan

5. Kaj si predstavljaš pod pojmom inštrukcije?

6. Ali si že kdaj potreboval/a inštrukcije?

DA NE

(Na vprašanja od vključno 7 do vključno 13 odgovarjajo učenci, ki so že imeli inštrukcije.)

7. Kdaj si prvič potreboval/a inštrukcije?

V _____ razredu.

8. Kako pogosto potrebujete inštrukcije?

a) enkrat

b) občasno

c) enkrat na mesec

d) enkrat na teden

e) dvakrat na teden

f) drugo: _____

9. Pri katerem predmetu potrebuješ inštrukcije? (možnih je več odgovorov)

a) matematiki

b) slovenščini

c) angleščini

d) fiziki

e) kemiji

f) drugo: _____

10. Zakaj jih potrebuješ?

a) da bi popravil/a negativno oceno

b) da bi izboljšal/a pozitivno oceno

c) da bi razumel/a snov

d) drugo: _____

11. Kdo ti nudi inštrukcije?

a) učitelj

b) študent/inštruktor

c) učenec višjega razreda

d) znanec, sorodnik

e) sošolec

f) drugo: _____

12. Kje si izvedel/a za inštrukcije?

a) iz časopisa

b) z interneta

c) na šoli

d) preko znanca, sorodnika

e) drugo: _____

13. Ali so bile inštrukcije uspešne?

DA

NE

(Na vprašanja od 15 do 17 odgovarjajo učenci, ki še niso imeli inštrukcij.)

14. Ali ste že sam kdaj nudil/a inštrukcije?

DA

NE

15. Kaj meniš, zakaj se učenci odločijo za inštrukcije?

16. Ali bi se tudi sam/a kdaj odločil/a poiskati inštrukcije?

DA

NE

17. Kako bi se bilo po tvojem mnenju mogoče izogniti inštrukcijem?

Zahvaljujeva se ti za tvoje sodelovanje.

IZJAVA

Mentor (-ica) , Iris Frelj, v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi naslovom Instrukcije v Osnovni šoli Frana Kranjca Celje,

katere avtorji (-ice) so Nastja Ajdnik, Anamari Grušovnik:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo (-ičino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu;
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na spletnih portalih z navedbo, da je nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju.

Celje, 5. 3. 2010

žig šole

Šola: Osnovna šola Frana Kranjca Celje

Podpis mentorja(-ice)

Podpis odgovorne osebe